

± [1]

Proclamació de la República, 14 abril de 1931, pl. Porxada. Autor i fons Joan Guàrdia.AMGr-Arxiu d'imatges

Granollers va néixer i ha crescut a l'entorn d'un encreuament de camins. Aquesta situació en un lloc de pas ha esdevingut un tret que ha definit el caràcter de la ciutat, amb un mercat documentat ja al segle XI. La Porxada, antiga llotja de gra construïda a final del segle XVI, resta com a testimoni de la seva importància comercial i ha esdevingut a l'hora el símbol d'aquesta vila oberta.

Noves vies de comunicació, com el nou traçat de la carretera de Barcelona a Vic de 1848 i l'arribada de les dues línies de ferrocarril (1854 i 1876) van fer possible la transformació de l'activitat econòmica de la ciutat a partir del darrer terç del segle XIX. La indústria, especialment tèxtil i metal·lúrgica, va anar agafant un pes important i va canviar la fesomia de la ciutat.

El creixement urbanístic, demogràfic i econòmic iniciat en els darrers anys de segle XIX va continuar durant el primer terç del segle XX. L'any 1920, a Granollers hi vivien poc més de nou mil persones. L'any 1930 la ciutat tenia 12.699 habitants i el 1936, la població havia crescut fins a 14.381 habitants, xifra que va augmentar durant la guerra per la presència d'un nombre important de refugiats i evacuats.

Granollers era una ciutat amb una vida social i cultural molt dinàmica. L'important teixit associatiu de Granollers s'organitzava entorn del Centre Catòlic, de La Unió Liberal i del Casino. Un dinamisme al qual va contribuir el gran nombre de publicacions locals existents, nascudes a finals del segle XIX.

Durant la Segona República, la ciutat va viure el procés de canvi social i polític que es va produir a tot el País. Canvis de noms de carrers i places i un intent ben decidit de laïcitzar la vida col·lectiva, omplien les primeres propostes que demanaven canvis ràpids i visibles.

Els Fets d'Octubre de 1934 es van viure amb especial virulència. A banda dels fets inicials del dia 6, la resistència a Granollers es va perllongar fins dos dies després. L'exèrcit va ocupar la ciutat fins al dia 17. Es van detenir una vuitantena de persones a la comarca, trenta-cinc de les quals van ser de Granollers. El país va quedar sotmès a l'estat de guerra fins al mes d'abril de 1935.

Entre finals de 1934 i febrer de 1936, es van viure temps de control polític i social. Amb el triomf de les esquerres en les eleccions de febrer de 1936 es va reprendre el procés de reforma que havia iniciat el govern republicà, que va tenir una resposta radical dels sectors dretans.

Tot es va trencar el juliol de 1936. L'aixecament militar contra la República va significar un nou trasbals en la vida de la ciutat. Una espiral de violència va tacar de sang i foc Granollers i el conflicte revolucionari i bèl·lic de 1936-1939 va transformar radicalment la vida granollerina.

Els canvis revolucionaris, les mobilitzacions, les col·lectivitzacions, l'arribada de refugiats, les dificultats per proveir-se d'aliments, la necessitat de nous habitatges, els danys en els immobles produïts pel bombardeig i, sobretot, el cost humà de la guerra, van marcar els trets més importants d'aquell període.

[\(Torna a l'inici\)](#) [2]

// S'ha separat la Galeria d'imatges corresponent al uploader d'imatges propi del content type, // dels "nodes reference" als continguts de "Galeria d'imatges" pre-existents. ?> // Uploader d'imatges ?>

Galeria

[3]

ep Garrell.AMGr-Arxiu

[4]

AMGr-Arxiu d'Imatges

[5]

gó.AMGr-Arxiu d'Imatges

[6]

iblioteca Nacional de

[7]

Anys 40. Mercat pl. Porxada. Fons J. Font.AMGr-Arxiu d'Imatges
endif; ?> // "Nodes reference" a les Galeries d'imatges ?>

Documents adjunts

- Revista la Gralla, 26 juliol de 1936. Hemeroteca Municipal Josep Móra [8]

- Revista la Gralla, 23 agost de 1936. Hemeroteca Municipal Josep Móra [9]

comunicacio@ajuntament.granollers.cat

URL d'origen:<https://www.granollers.cat/can-jonch/granollers-vila-oberta>

Enllaços

[1] [https://www.granollers.cat/sites/default/files/importades_d6/pagina/2012/07/1-](https://www.granollers.cat/sites/default/files/importades_d6/pagina/2012/07/1-Proclamaci%C3%B3del%20Republica-1931-05-a40-000362-Fons%20Guardia.jpg)

[Proclamaci%C3%B3del%20Republica-1931-05-a40-000362-Fons%20Guardia.jpg](https://www.granollers.cat/sites/default/files/importades_d6/pagina/2012/07/1-Proclamaci%C3%B3del%20Republica-1931-05-a40-000362-Fons%20Guardia.jpg)

[2] <https://www.granollers.cat/can-jonch/granollers-bombardeig-31-maig-1938>

[3] [https://www.granollers.cat/sites/default/files/importades_d6/pagina/2012/07/Fets%20octubre1934-](https://www.granollers.cat/sites/default/files/importades_d6/pagina/2012/07/Fets%20octubre1934-Col.%20Garrell.jpg)

[Col.%20Garrell.jpg](https://www.granollers.cat/sites/default/files/importades_d6/pagina/2012/07/Fets%20octubre1934-Col.%20Garrell.jpg) [4] [https://www.granollers.cat/sites/default/files/importades_d6/pagina/2012/07/3-](https://www.granollers.cat/sites/default/files/importades_d6/pagina/2012/07/3-Esgl%C3%A9sia-1936-01-a40-000424-Fons%20Guardia.jpg)

[Esgl%C3%A9sia-1936-01-a40-000424-Fons%20Guardia.jpg](https://www.granollers.cat/sites/default/files/importades_d6/pagina/2012/07/3-Esgl%C3%A9sia-1936-01-a40-000424-Fons%20Guardia.jpg)

[5]

[https://www.granollers.cat/sites/default/files/importades_d6/pagina/2012/07/Columna%20del%20Vall%C3%A8s-](https://www.granollers.cat/sites/default/files/importades_d6/pagina/2012/07/Columna%20del%20Vall%C3%A8s-1936-08-a40-000539-Fons%20Guardia.jpg)

[1936-08-a40-000539-Fons%20Guardia.jpg](https://www.granollers.cat/sites/default/files/importades_d6/pagina/2012/07/Columna%20del%20Vall%C3%A8s-1936-08-a40-000539-Fons%20Guardia.jpg)

[6] https://www.granollers.cat/sites/default/files/importades_d6/pagina/2012/07/F1110018.JPG

[7] [https://www.granollers.cat/sites/default/files/importades_d6/pagina/2012/07/Mercat-01-a40-030746-](https://www.granollers.cat/sites/default/files/importades_d6/pagina/2012/07/Mercat-01-a40-030746-Fons%20J%20Font.jpg)

[Fons%20J%20Font.jpg](https://www.granollers.cat/sites/default/files/importades_d6/pagina/2012/07/Mercat-01-a40-030746-Fons%20J%20Font.jpg)

[8] [https://www.granollers.cat/sites/default/files/importades_d6/pagina/2012/07/la%20gralla%2026.07-](https://www.granollers.cat/sites/default/files/importades_d6/pagina/2012/07/la%20gralla%2026.07-1936.pdf)

[1936.pdf](https://www.granollers.cat/sites/default/files/importades_d6/pagina/2012/07/la%20gralla%2026.07-1936.pdf) [9] [https://www.granollers.cat/sites/default/files/importades_d6/pagina/2012/07/La%20Gralla-](https://www.granollers.cat/sites/default/files/importades_d6/pagina/2012/07/La%20Gralla-%2023-08-1936-cap%20a%20l%27estructuraci%C3%B3%20treball.pdf)

[%2023-08-1936-cap%20a%20l%27estructuraci%C3%B3%20treball.pdf](https://www.granollers.cat/sites/default/files/importades_d6/pagina/2012/07/La%20Gralla-%2023-08-1936-cap%20a%20l%27estructuraci%C3%B3%20treball.pdf)